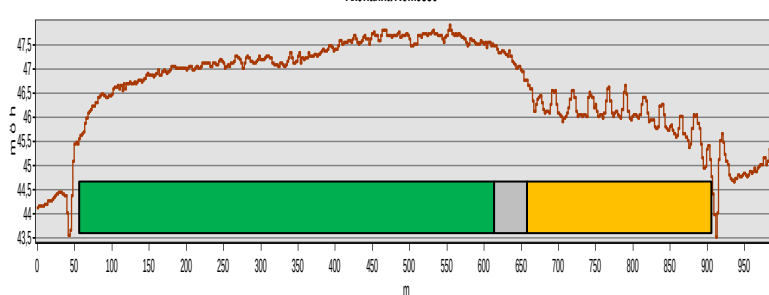
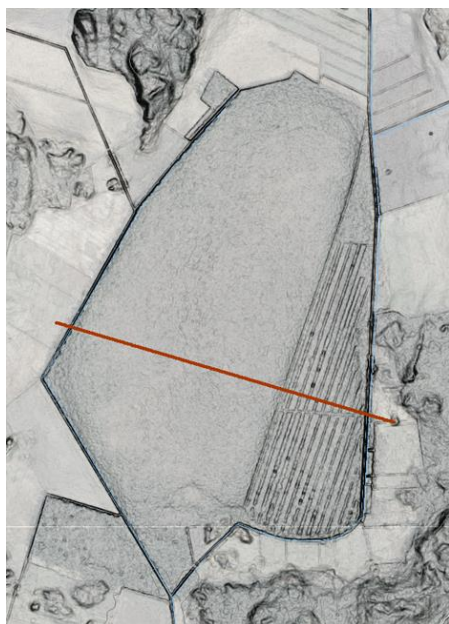

Handläggare
Elin Norström

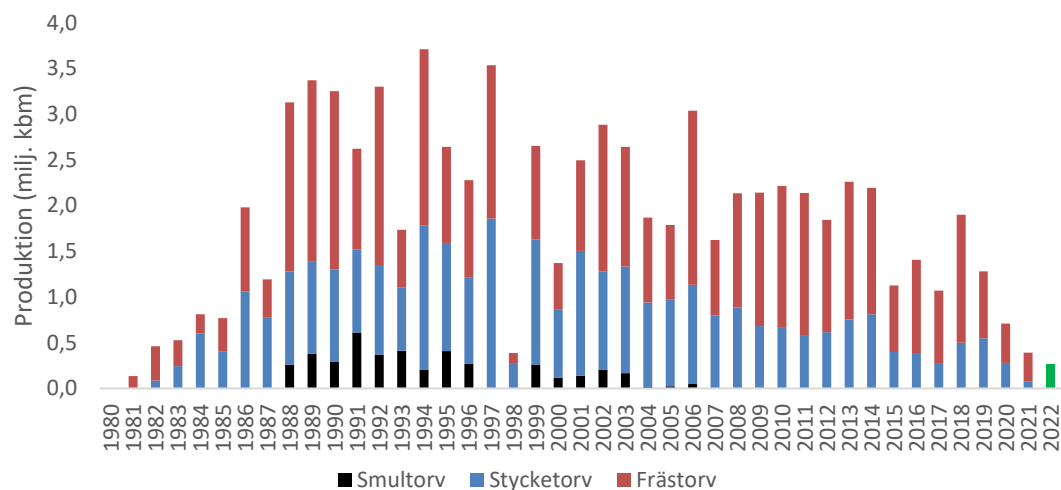
Energitorv i Sverige 2022

Torvbrytning och täktverksamhet i torvmossor har varit viktig verksamhet historiskt sett i Sverige, främst ur energisynpunkt. Torvbrytningen leder dock till torrare förhållanden och förändrad hydrologi (figur 1). Detta gör i sin tur att mossens förmåga att fungera som kolsänka försämras eller helt upphör. Istället för att binda in kol från atmosfären kan den utdikade mossen då börja släppa ut växthusgaser. På senare tid har uttaget av energitorv minskat kraftigt till förmån för mer förnybara och koldioxidneutrala energikällor.

Under 2022 uppgick produktionen av energitorv till ca 0,27 miljoner kubikmeter (figur 2). Detta innebär en minskning i produktionen av energitorv med cirka 31% jämfört med föregående år. Totala energiinnehållet i den energitorv som producerades under 2022 uppgår till 0,22 TWh (Terawattimmar). Produktionstatistiken för 2022 är således i linje med den pågående trenden mot ett allt mindre uttag av torv för energiändamål i Sverige.

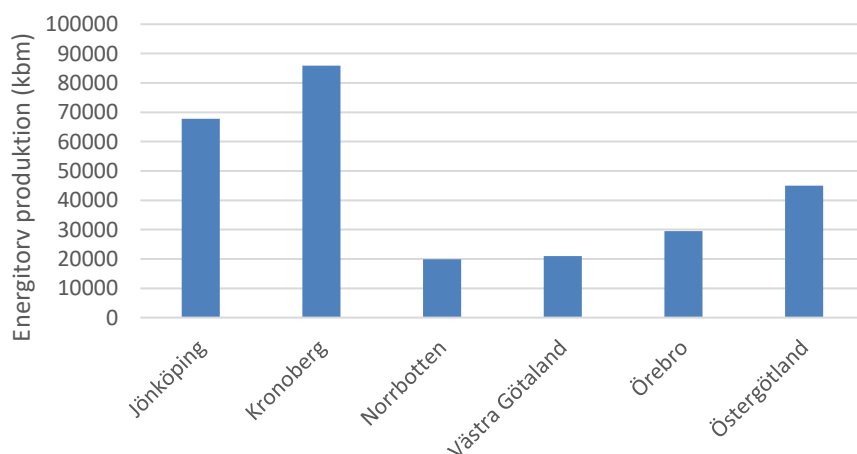

Figur 1. Åkerlänna Römossa i Uppland är ett exempel på en torvmosse där det tidigare förekommit täktverksamhet. Bilden till vänster visar mossen sedd i nationella höjdmodellen (LiDAR, Lantmäteriet) och grafen till höger visar markytans höjd över havet som ett tvärsnitt genom mossen. I den östra delen av mossen (gul stapel) syns en kraftig påverkan från torvbrytningen, medan den västra delen av mossen (grön stapel) är relativt opåverkad.

Figur 2. Produktionen av energitorv i Sverige mellan åren 1980 och 2022. För produktionsåret 2022 (grön stapel) har uppdelning i smul-, stycke- och frästorv inte gjorts eftersom detta inte redovisas i SMP.

Produktionen av energitorv under 2022 skedde på 14 täkter i 7 av landets län (figur 3). Största produktionen av energitorv har skett i Kronobergs och Jönköpings län där 85 900 respektive 67 700 kubikmeter brutits. Exempel på kommuner som står för en stor andel av den volymmässiga produktionen av energitorv under 2022 är Ljungby och Motala.

Figur 3. Torvproduktion, länsvis. Volym energitorv som producerades i respektive län under 2022. Uttaget är uttryckt i enheten kubikmeter (kbm).

Idag används det mesta av den torv som bryts i Sverige för odlingsjord. Produktionen av odlingstorv har ökat succesivt sedan 1980-talet parallellt med att produktionen av energitorv minskar. Produktionen av odlingstorv ökade kraftigt under 2022 och det totala uttaget uppgick till 2,6 miljoner kubikmeter (Källa: SCB).

¹ I tillstånden för koncession för produktion av energitorv finns oftast inskrivet att bolagen ska rapportera in produktionen av energitorv till SGU. Sedan 1980 har SGU sammanställt statistik över den inrapporterade produktionen. Torvlagen upphörde dock att gälla 2017-01-01. Det innebär att för de bolag som idag får tillstånd för utvinning av energitorv utfärdas inga nya koncessioner för utvinning av torv. Eftersom de uppgifter SGU erhåller bara omfattar koncessioner underskattas sannolikt produktionen. SGU bedömer dock att det i dagsläget endast finns ett fåtal täkter för energitorv vilka inte utgör koncessioner. Detta eftersom ansökningar som påbörjades innan 2017 omfattas av Torvlagen, och tillståndprocessen ofta tar flera år. Från och med i år, dvs statistiken för 2022, har data inhämtats från SMP ([Startsida - Svenska miljörapporteringsportalens informationssidor \(lansstyrelsen.se\)](#)), istället för enkäter till bolagen.